

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

Symbolum LXXXII. Campi Elysij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

SYMBOLVM LXXXII.

Campi Elyfii.

6. *Aeneid.*

Ethicè.

Quanta felicitas in sedibus Beatorum.

Est nunc animus à Tragicis his spectaculis avocandus, & ad Elyfia Beatorum viridaria advertendus. De his Poëta loc. cit.

Devenere locos latos, & amœna vireta

Fortunatorum nemorum, sedesque beatas.

Largior hinc campos æther, & lumine vestit

Purpureo, Solémque suum, sua sidera norunt.

Pars in gramineis exercent membra palæstris,

Contendunt ludo, & fulva luctantur arena.

Pars pedibus plaudunt choreas, & carmina dicunt;

Nec non Threicius longa cum veste Sacerdos

Obloquitur numeris septem discrimina vocum;

Jamque eadem digitis, jam pectine pulsat eburno.

Ethica.

(a) Usque adeò homines, variarum etiam superstitionum tenebris involuti, ipso naturæ lumine perspexerunt, esse Dominum aliquem supremum, *Mentémque* caelestem, quæ debitis pœnis in sceleratos animadvertat: probos autem & virtute præstantes præmiis remuneretur. Hinc *Tartarus*, dirissimus impiorum carcer: hinc *Campi Elyfii*, Beatorum sedes, omni voluptatum genere affluentes. Quid, quod subterraneum etiam quondam locum lustrandis & expiandis Manibus agnoscebant, in quo ubi essent animæ ab omni humana colluvie, & contagione corporis expurgatæ, tunc in Elyfios transmittentur Hortos; si modò fuissent eius generis peccata, quæ possent aliqua ratione lustrari & expiari. Idcirco Virgilius ex antiquorum sententia. 6. *Aeneid.*

Ergo exercentur pœnis, veterumque malorum

Supplicia expendunt: aliæ panduntur inanes

R r r

Suspensæ

(a) *Sedes Beatorum.*

Suspensæ ad ventos : aliis sub gurgite vasto
 Infectum eluitur scelus , aut exurit igni ;
 Quisque suos patimur Manes. Exinde per amplum
 Mittimur Elysiū.

Facundi sunt Poëta in describendis illis sive Campis , sive Insulis Fortunatis. Est enim ibi cælum nullo terræ anhelitu grave, crassūque ; sed salubre , ac verna quadam temperatione pacatum. Non iners illic ac torpidum gelu ; non horridus rigor , non amnes & torrentes frigoribus congeliantes , nivibusque & pruina concrecentes ; non torridi solis æstus , & calores urentes. Absunt tenebræ , caligines , nebulae , nubes , venti , procellæ , turbines , fulmina , imbres , grandines : Continua ibi , & pura semper lucis claritas cum cæli facie serenissima , & astrorum electioribus effectis. Viridaria illic perennium rivulorum cursibus , recursibus , ac mandris , irrigua ; quorum aquulae vitro pellucidiores ad lapillos molliter allisæ , dulcissimè strepitant : nihil ibi noxium , nihil non ad usum aliquem gignitur : oculos pascit viridantium arborum voluptas : auditum mirabiliter recreant aviculæ dulcissimis cantibus concertantes , lenibusque auris perstrictæ arborum comæ placidum murmurantes. Nares odoribus ambrosiis , quos efflant aromata , flores , herbæ , perfunduntur : Gustatui sua item è saporibus gratissimis oblectatio carpitur : sensum tactionis nulla lædit asperitas : omnia mollia , omnia temperata. Juvat ibidem ad suavissimos modulos agitare choros , implere calathos liliis , fragrantibus legere violas , & variis sese floribus coronare. Modò libet in florido gramine , modò sub umbrosa jacere platano , & amicissimos sermones conferre. Quid quod etiam feliciū illorum nemorum incolæ iisdem exercentur studiis (sed longè jueundiore modo) quibus tenebantur in vita. Summa inter eos pax & concordia ; ideoque Æneas

Arma procul , currusque virum miratur inanes ,
 Stant terrâ defixa hastæ : passimque soluti
 Per campos pascuntur equi : quæ gratia currum ,
 Armorumque fuit vivis , quæ cura nitentes
 Pascere equos , eadem sequitur tellure repostos.

Verbo nihil loco , nihil habitatoribus ad omnem amœnitatem & voluptatem deest. Et hæc de sensuum deliciis. De intelligentia quid dicam ? veteres certè Philosophi , teste Cicero lib. 5. de fini. fingeant , in Beatorum insulis , maximum oblectamentum ex eo existere , quod omni cura liberati , nullum necessarium vitæ cultum , aut paratum requirentes ,

nihil

nihil aliud agant, nisi ut omne tempus inquirendo ac discendo, in natura investigatione consumant. Atque hic prætereundum non est, quod Poëta Elysiis dignam viridariis canit, quintuplicem hominum sortem. Scilicet:

--- qui ob patriam pugnando vulnera passi:
 Quique Sacerdotes casti, dum vita manebat:
 Quique pii vates, & Phœbo digna locuti:
 Inventas aut qui vitam excoluere per artes:
 Quique sui memores alios fecere merendo:
 Omnibus his niveâ cinguntur tempora vittâ.

Felices igitur tæque, quaterque, qui charitate patriæ, castimoniâ vitæ, veracitate linguæ, industriâ ingenii, officiorum promptitudine sedes sibi tam amœnas, tam jucundas, beatas, fortunatas comparant & inhabitant. Apagite vos Athei, qui cælum & inferos tollitis; qui ne quidem in fabulis audire sustinetis.

Esse aliquos manes, & subterranea regna,

Et contum, & stygio ranas in gurgite nigras:

Atque unâ transire vadum tot millia cymbâ. *Juvenal. Sat. 2.*

Sunt enimverò, sunt improbis supplicia, probis autem constituta præmia: alterutrum citius, seriùsve sentiet, quisquis vitam vel ad virtutis leges exigit; vel pudoris & honestatis repagula refringit. Quod Poëta fabularum velo involuerunt, hoc explicat Christiana Religio, Deum esse, malorum vindicem, bonorum Remuneratorem, & unumquemque recepturum propria corporis, prout gessit, sive bonum, sive malum. 2. Cor. 5. Ideoque claudamus cum Poëta nostro:

Et dubitamus adhuc virtutem extendere factis?

